

GAP

การผลิตพืชตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม
(Good Agriculture Practices)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
จัดทำโดย

ศูนย์การศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม - ชัยนาท
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (Good Agriculture Practices) หมายถึง แนวทางในการทำการเกษตร เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีตรงตามมาตรฐานที่กำหนด ได้ผลผลิตสูงคุ้มค่าการลงทุนและกระบวนการผลิตจะต้องปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค มีการใช้ทรัพยากรที่เกิดประโยชน์สูงสุด เกิดความยั่งยืนทางการเกษตรและไม่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

การตรวจรับรองระบบ GAP แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. กระบวนการผลิตที่ได้ผลผลิตปลอดภัย
2. กระบวนการที่ได้ผลผลิตปลอดภัยและปลอดภัยจากศัตรูพืช
3. กระบวนการผลิตที่ได้ผลผลิตปลอดภัย ปลอดภัยจากศัตรูพืชและคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของผู้บริโภค

หลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจประเมินรับรอง GAP

ลำดับ ข้อกำหนด	วิธีการตรวจประเมิน
1. แหล่งน้ำ	- ตรวจพินิจสภาพแวดล้อมหากอยู่ในสภาวะเสี่ยงให้ตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพน้ำ
2. พื้นที่ปลูก	- ตรวจพินิจสภาพแวดล้อม หากอยู่ในสภาวะเสี่ยงให้ตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพดิน
3. การใช้วัตถุ อันตรายทาง การเกษตร	- ตรวจสอบสถานที่เก็บรักษาวัตถุอันตรายทางการเกษตร - สารเคมีที่ประเทศคู่ค้าอนุญาตให้ใช้ตรวจบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร และสุ่มตัวอย่างวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลผลิตกรณีมีข้อสงสัย

ลำดับ ข้อกำหนด	วิธีการตรวจประเมิน
4. การเก็บ รักษาและ การขนย้าย ผลิตผล ภายในแปลง	- ตรวจพินิจสถานที่ อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุชั้นตอนและวิธีการ ขนย้ายผลิตผล
5. การบันทึก ข้อมูล	- ตรวจสอบบันทึกข้อมูลของเกษตรกรตามแบบบันทึกข้อมูล
6. การผลิตให้ ปลอดภัย จากศัตรูพืช	- ตรวจสอบบันทึกข้อมูลการสำรวจศัตรูและการป้องกันกำจัด - ตรวจพินิจผลการตัดแยก
7. การจัดการ กระบวนการ ผลิตเพื่อให้ ได้ผลิตผล คุณภาพ	- ตรวจสอบบันทึกข้อมูลการปฏิบัติและการจัดการเพื่อให้ได้ ผลิตผลคุณภาพ - ตรวจพินิจผลการตัดแยก
8. การเก็บ เกี่ยว และการ ปฏิบัติหลังการ เก็บเกี่ยว	- ตรวจสอบบันทึกการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บ เกี่ยว - ตรวจพินิจอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ ชั้นตอนและวิธีการเก็บ เกี่ยว

ปฏิบัติอย่างไรเพื่อในได้ จี เอ พี ต้องปฏิบัติ 8 ข้อ ต่อไปนี้

1. ใช้น้ำจากแหล่งน้ำสะอาด

- 1) ใช้น้ำจากแหล่งที่ไม่มีกรรมเหมือนจากสารพิษ หรือสิ่งที่มีอันตราย
- 2) หลีกเลี่ยงการใช้น้ำจากแหล่งที่อู่ไก่ หรือในลผ่านชุมชน ดอกสั้ว
โรงเก็บสารเคมี โรงพยามาล หรือโรงงานอุตสาหกรรม

2. มลพิษในทันทีที่เกิดจากขยะที่ไม่ได้รับการบำบัดในดิน

- 1) พื้นที่ที่มีมูลฝอยฝังกลบที่จัดตั้งของโรงพยาบาล โรงงานอุตสาหกรรม โรงเก็บสารเคมี ดอกสั้ว หรือกีฬาทิ้งขยะมาก่อน
- 2) พื้นที่ที่มีมูลฝอยที่ปนสารเคมีกลุ่มออร์กาโนคลอรีน ออร์กาโนฟอสเฟต หรือโลหะหนักตกค้าง

3. ใต้และเก็บ มุ้ง สารเคมี ถูกต้อง

- 1) จัดเก็บสารเคมีในสถานที่แยกจากที่พักอาศัย หรือที่ประกอบอาหาร มีการระบายอากาศที่ดี

- 2) เก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ฮอร์โมนพืช ในถังหมักขนาดนุ้ ไม่ปะปนกัน ฝั่งหมักชัดเจน

3. ใต้และเก็บ มุ้ง สารเคมี ถูกต้อง

- 3) ใช้สารเคมีที่ขึ้นทะเบียนถูกต้อง
โดยอ่านฉลากและปฏิบัติตาม
วิธีใช้ ช่วงเวลา และปริมาณที่แนะนำ
ไว้ในฉลากอย่างเคร่งครัด

- 4) ไม่ซื้อสารเคมีที่รานดำ/แผงขาย
หรือไม่ติดฉลาก

- 5) สารเคมีต้องบรรจุในขวด/ภาชนะ
บรรจุ ที่มีฉลาก/กล่องเรียงร้อย
ไม่มีภาชนะ

3. ใต้เค้กมืง สารเคมี ถูกต้อง

6) น้ามืงใช้ นริอ์เค้กมืงร้กมาสารเคมีที่ราฮารมืงระกาศน้ามืงใช้

7) มืงกัฮนฮนเองทเมะฉิฉัท่นสารเคมีอ์างถูกอ์อ์อง และฮานน้า สระเม
นล้จกนล้ฮือน้าในมืงกัฮนท กางนล้ท่นสารมืงกัฮนก้าฉัฉัฮุทอ์อ์องอ์อ์อง

3. ใต้เลน-เก็บ มุ้ง สารเคมี ถูกต้อง

8) หยุดใช้สารเคมีก่อนการเก็บเกี่ยวตามเวลาที่ระบุไว้ในฉลาก

9) ภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้นมดแล้ว นำหมามาใช้ใหม่อีก 9 ในทำกลางโดย
การฝังดินในน้ำจากแหล่งน้ำ และลึกมากพอที่สัตว์ไม่สามารถตัก
ขึ้นมาได้ นำมาเผาทำลาย

4. ผลิตรายการแผนควบคุมคุณภาพ

มีภูมิทัศน์ และดูแลรักษาพื้นที่ในแปลง/สวน ตามขั้นตอนสำคัญต่างๆ
ที่กำหนดไว้ใน **แผนควบคุมการผลิต** ของพืชแต่ละชนิด

5. สำรวจศัตรูพืช และมืองกันกำจัดอย่างถูกต้อง

สำรวจการที่ทำลายของศัตรูพืช และมืองกันกำจัดอย่างถูกต้อง เมื่อศัตรูพืช
มีปริมาณมากที่จะทำในผลผลิตเสียหาย

6. เก็บเกี่ยวผลผลิตทุกเวลา ทุกวิธี

1) เก็บเกี่ยวผลผลิตในระยะที่ในมา-ส้ม ตามความสุกแก่ของผลผลิตที่ระมัด
ในแผนความคุมการผลิดของพืชแต่ละชนิด

2) ใช้มกรณ์เก็บเกี่ยว ภาชนะบรรจุผลผลิตที่สะอาด และวิธีการเก็บเกี่ยว
ที่ป้องกันการกระเทก นรีอทำใ้ผลผลิตหอมฉ่ำ

6. เก็บเกี่ยวผลผลิตทุกเวลา ทุกวิธี

- 3) วางพักผลผลิตที่เก็บเกี่ยวในสวน/แปลงบนวัสดุรองพื้นที่สะอาด ก่อนการนึ่งข้าว เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากเชื้อโรคและสิ่งสกปรก

- 4) ตัดแยกผลผลิตที่มี **ตำราพิง** ตัดไม่เน่าอยู่ ออกจากผลผลิตที่มีคุณภาพ

- 5) ตัดแยกผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพ ออกจากผลผลิตที่มีคุณภาพหลังจากการเก็บเกี่ยว

7. ทนข้างและเก็บรักษาผลผลิตสะอาด ปลอดภัย

- 1) ทำความสะอาดภาชนะ เช่น ตะกร้า ฯลฯ
และทําชนะในการทนข้างผลผลิต
ก่อนและนึ่งใช้งาน

- 2) สถานที่เก็บรักษาผลผลิตต้องสะอาด
มีวัสดุรองพื้น อากาศถ่ายเทได้ดี
และมีการป้องกันสัตว์ทานะนำโรค
เช่น หนู แมลงสาบ ฯลฯ

- 3) ทนข้างด้วยทามระมัดระวัง ไม่นำ
ผลผลิตสกปรก มอมฉ่ำเส่งขาย

8. จดบันทึกทุกขั้นตอน

- 1) จดบันทึกข้อมูลสำคัญ ในขั้นตอนการปลูก/ดูแล ที่อาจมีผลต่อความผลอดกัก และคุณภาพของผลผลิต

- 2) บันทึกการดูแลรักษาตามขั้นตอนต่างๆ ในแปลงปลูกพืช เช่น การตัดแต่งกิ่ง การตัดแต่งช่อดอก ผลิตพันธุ์ที่ใช้ อัตราการใช้ วันเก็บเกี่ยวผลผลิต ฯลฯ

The logo consists of the letters 'GAP' in a dark green, sans-serif font, centered within a rounded rectangular border of the same color.

GAP

ขอขอบคุณ

ที่มา : <http://gap.doe.go.th>